

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Харківський національний педагогічний університет
імені Г. С. Сковороди

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Голова приймальної комісії,
ректор ХНПУ імені Г. С. Сковороди

Ю. Д. Бойчук

« 15 » березня 2021 року

Програма та критерії оцінювання
фахового вступного випробування
з **«Теорії і методики навчання німецької мови»**
для вступників на здобуття ступеня «магістр»
за спеціальністю **014.022 «Середня освіта (Німецька мова і література)»**
освітня програма «Німецька мова і література в закладах освіти»

**Програма фахового вступного випробування
з «Теорії і методики навчання німецької мови»
для здобуття ступеня «магістр»
за спеціальністю 014.022 Середня освіта (Німецька мова і література)**

Вступники повинні усвідомлювати загальну структуру філологічної науки та її теоретичних основ, мати здатність використовувати в професійній діяльності знання про мову як особливу знакову систему, її природу, функції та рівні. Вступники повинні мати здатність використовувати в професійній діяльності знання з теорії та історії німецької мови, що вивчається, вільно, гнучко й ефективно використовувати німецьку мову, що вивчається, в усній та письмовій формі, у різних жанрово-стильових різновидах і реєстрах спілкування (офіційному, неофіційному, нейтральному), для розв'язання комунікативних завдань у різних сферах життя. Необхідно також уміти інтерпретувати текст, вільно оперувати спеціальною термінологією для розв'язання професійних завдань. Вступник має усвідомлювати засади й технології створення текстів різних жанрів і стилів державною та німецькою мовою, а також здійснювати лінгвістичний аналіз текстів різних стилів і жанрів. Вступники мають володіти знаннями з методики навчання німецької мови, розуміти сутність педагогічної культури та вміти виконувати професійну діяльність згідно з існуючими нормами та правилами. Вступникам також необхідно знати, як проектувати педагогічну діяльність, здійснювати науково-педагогічне спілкування у філологічній галузі; володіти професійно-практичними навичками навчання німецької мови й літератури; керувати пізнавальною діяльністю учнів; створювати й згуртовувати колектив із метою вирішення освітніх завдань; планувати, контролювати й коригувати власну діяльність.

Фахове вступне випробування проводиться у формі іспиту, який передбачає відповідь здобувача на два питання, сформульованих у обраному екзаменаційному білеті:

1. з німецької філології (лексикологія, теоретична граматика, стилістика, історія німецької мови);

2. з методики навчання німецької мови.

Лексикологія

1. Wesensmerkmale des Wortes und speziell des deutschen Wortes.
2. Bedeutung des Wortes. Typen der Wortbedeutung.
3. Synonyme und ihre Klassifikation.
4. Antonyme und ihre Klassifikation.
5. Semantische Felder.
6. Soziale und linguistische Ursachen der Entlehnung.
7. Wortbildung. Haupt – und Sondertypen.
8. Phraseologismen. Die Klassifikation der Phraseologismen.
9. Feste Wortkomplexe nichtphraseologischen Typs.
10. Die Ursachen und Arten des Bedeutungswandels.

Історія німецької мови

1. Faktoren der Sprachentwicklung.
2. Die erste (germanische) und die zweite (ahd.) Lautverschiebungen.
3. Entwicklung des mhd. betonten und unbetonten Vokalismus.
4. Entwicklung des Perfekts und des Plusquamperfekts.

Теоретична граматика

1. Wortarten: Begriff und Kriterien ihrer Ausgliederung, die Streitfragen der Wortartentheorie, die Oppositionsverhältnisse im System der Wortarten.
2. Die grammatischen Kategorien des Verbs: Begriff, ihre Ausgliederung und grammatische Bedeutung.
3. Das Tempussystem im Deutschen (Allgemeines). Das Präsens und seine Bedeutungsstruktur.
4. Die Valenz der Verben. Ihre strukturell-semantischen Subklassen.
5. Das Präteritum und seine Bedeutungsstruktur.
6. Das Perfekt und seine Bedeutungsstruktur.

7. Die Modi, ihre Oppositionsverhältnisse. Der heischende Konjunktiv Präsens.
8. Der Konjunktiv 2 als Ausdrucksform irrealen Geschehens. Der Konjunktiv der berichteten Rede.
9. Das Genus als klassifizierendes Merkmal der Substantive. Die Kategorie der Bestimmtheit und der Unbestimmtheit. Der Artikel.
10. Nominale Wortarten. Pronomen und Adverbien. Ihre wechselseitigen Beziehungen.

Стилїстика

1. Problem der Stilklassifikation.
2. Wortarten aus stilistischer Sicht.
3. Epitheta und ihre Klassifikation.
4. Die Tropen als stilistisches Mittel.
5. Stehende Wortverbindungen.
6. Stilistische Ausdruckswerte der Redeaussstellung.

Методика навчання німецької мови

1. Ziele und Aufgaben des Deutschunterrichts in der Mittelschule. Die mündliche und schriftliche Sprachausübung.
2. Methode und methodisches Instrumentarium.
3. Grundgesetzmäßigkeiten und Prinzipien für die Arbeit an Sprachkenntnissen.
4. Die spezifischen Merkmale der Fremdsprachenstunde. Fremdsprachenstudententypen.
5. Planung und Vorbereitung einer Unterrichtsstunde.
6. Bestandteile der Fremdsprachenstunde.
7. Leistungskontrolle in der Unterrichtsstunde. Leistungsbewertung und Zensierung.
8. Hausaufgaben im FSU.
9. Vorüberlegungen und Aufgaben des Lehrers. Das phonetische Minimum für die allgemein bildende Schule.
10. Die Herausbildung von Aussprachefertigkeiten (Rezeptive und reproduktive Übungen). Erarbeitung der Aussprache.
11. Verarbeitung und Aneignung des Wortschatzes. Einführung von Lexik.

12. Mittel und Verfahren der Bedeutungserschließung.
13. Die Arbeit an einzelnen Wörtern.
14. Bedeutung und Hauptaufgaben der Grammatik im modernen FSU. Methodische Regeln für das Erarbeiten grammatischer Stoffe.
15. Einführung neuer grammatischer Erscheinungen.
16. Die Festigung und Aktivierung grammatischer Kenntnisse.
17. Die Entwicklung des verstehenden Hörens.
18. Übungen zur Entwicklung und Kontrolle des verstehenden Hörens.
19. Die Entwicklung von Können im Sprechen.
20. Gestaltung der dialogischen Sprachausübung.
21. Gestaltung der monologischen Sprachausübung.
22. Die Entwicklung von Können im Lesen. Die Komponenten des Lesevorgangs.
23. Die Entwicklung der Lesefertigkeiten auf der Anfangsstufe. Die Formen des Lesens.
24. Die Entwicklung des Schreibens. Schriftliche Übungen.
25. Arten der Unterrichtsmittel.
26. Kontrolle und Bewertung von Schülerleistungen.
27. Ziele, Inhalt und Formen der fachspezifischen außerunterrichtlichen und außerschulischen Arbeit.
28. Das Spiel als ein Mittel lernstimulierender Unterrichtsgestaltung.
29. Schöpferische Arbeit des Lehrers.
30. Anforderungen an den Fremdsprachenlehrer.

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ ФАХОВОГО ВСТУПНОГО ВИПРОБУВАННЯ

Відповідь вступника оцінюється на **«190-200»** балів, якщо відсоток правильних відповідей складає від 95% до 100%. Вступник демонструє ґрунтовну філологічну й методичну підготовку, розуміє теоретичні питання повністю й розкриває їх всебічно. Відповідь не містить суттєвих помилок щодо змісту, побудована послідовно й логічно. Вступник вільно спілкується з екзаменатором і практично не припускається мовних помилок, показує вміння вільно й точно виражати думки німецькою мовою.

Відповідь вступника оцінюється на **«172-189»** балів, якщо відсоток правильних відповідей складає від 81% до 94%. Вступник демонструє високу філологічну й методичну підготовку, розуміє теоретичні питання майже повністю, розкриває їхній зміст, але припускається деяких неточностей або не розглядає всі аспекти всебічно. У своєму монологічному висловлюванні, а також під час бесіди з екзаменаторами вступник припускається незначної кількості помилок (2-3), які не порушують комунікацію.

Відповідь вступника оцінюється на **«154-171»** балів, якщо відсоток правильних відповідей складає від 67% до 80%. Вступник демонструє достатньо високий рівень філологічної і методичної підготовки, розуміє теоретичні питання майже повністю, здебільшого розкриває їх зміст, але припускається певної кількості неточностей або ж не розкриває всі аспекти всебічно. У своєму монологічному висловлюванні та під час бесіди з екзаменаторами вступник припускається незначної кількості помилок (4-5), які, у цілому, не порушують комунікацію.

Відповідь вступника оцінюється на **«136-153»** бали, якщо відсоток правильних відповідей складає від 53% до 66%. У філологічній і методичній

підготовці вступника виявляються незначні прогалини, він розуміє теоретичні питання в основному і в цілому розкриває їхній зміст, але не повністю або не зовсім точно. У його монологічному висловлюванні, а також під час бесіди з екзаменаторами наявні не більше 6-7 помилок.

Відповідь вступника оцінюється на «**118-135**» балів, якщо відсоток правильних відповідей складає від 39% до 52%. У філологічній і методичній підготовці вступника виявляються певні прогалини, він має деякі труднощі в зрозумінні теоретичних питань, розкриває їхній зміст не повністю або не точно. У його монологічному висловлюванні, а також під час бесіди з екзаменаторами наявні не більше 8-9 помилок.

Відповідь вступника оцінюється на «**100-117**» бали, якщо відсоток правильних відповідей складає від 25% до 38%. У філологічній і методичній підготовці вступника виявляються значні прогалини, він має певні труднощі в розумінні поставлених теоретичних питань, не розкриває їхній зміст повністю й точно. У його монологічному висловлюванні, а також під час бесіди з екзаменаторами наявні не більше 10 помилок.

Відповідь вступника оцінюється на менше, ніж «**100**» балів («**Не склав**»), якщо відсоток правильних відповідей складає від 0% до 24%. Вступник не розуміє теоретичного питання й не може відповісти на більшу частину запитань екзаменатора. Монологічне висловлювання вступника і його репліки під час бесіди з екзаменатором містять більше 10 помилок, які порушують комунікацію. Вступник демонструє обмежений діапазон активної лексики й синтаксичних конструкцій.